

Michal Žižlavský: Oddlužit firmu lze pomocí soudní reorganizace

Na rozdíl od lidí, kteří se oddlužují, majitelé a členové statutárních orgánů obchodních společností a družstev často nevědí, že mohou své firmy také oddlužit. Cestu představuje soudní reorganizace podniku. „Úspěšná reorganizace přináší výhody nejen manažerům a majitelům korporací. Zvyšuje naději nezajištěných věřitelů na uspokojení jejich pohledávek a dává jim možnost dalšího pokračování obchodních vztahů,“ vyjmenovává některé z předností reorganizace předseda Rady expertů Asociace insolvenčních správců Michal Žižlavský.

E15: Lidé, kteří nesplácejí své dluhy, dnes často využívají oddlužení. Mohou se oddlužit také firmy?

Osobní bankroty už skutečně dosáhly masového rozměru. Když lidé nejsou schopni platit své závazky, oddlužení jim dává možnost splatit je jen zčásti, a zbytek se jim odpustí. Poslední novela insolvenčního zákona dokonce rozšiřuje možnost oddlužení i na ty, kdo podnikají živnostenským způsobem. Firemní úpady sice nerostou tak rychle jako osobní bankroty, postihují ale větší počet věřitelů, zvyšují nezaměstnanost a způsobují druhotnou platební neschopnost. Na rozdíl od lidí, kteří se oddlužují, majitelé a členové statutárních orgánů obchodních společností a družstev často nevědí, že mohou své firmy také oddlužit. Cestu představuje soudní reorganizace podniku.

E15: Vedete advokátní kancelář, která se zaměřuje na řešení úpad-



Foto ak Žižlavský

Michal Žižlavský (53)

Expert na insolvenční a restrukturalizaci korporací působil několik let jako soudce. Dnes je spolumajitelem advokátní kanceláře Žižlavský a společnosti insolvenčních správců AS Zizlavsky. Zároveň působí jako člen Legislativní rady vlády a předseda Rady expertů Asociace insolvenčních správců. Jako první v Česku získal zvláštní povolení k řešení úpadku velkých podniků a finančních institucí. Má unikátní zkušenosti z prvních soudních reorganizací podniků podle nové právní úpravy.

ku korporací. Proč se podle vás reorganizace využívají tak málo? A jaké výhody přináší manažerům a majitelům korporací?

Na rozdíl od občanů, kteří se oddlužují, manažeři, majitelé a věřitelé korporací, ale ani investoři zatím neobjevili výhody tohoto řešení. Reorganizace umožňuje, aby korporace dočasně zastavila placení starých závazků, udržela provoz podniku a legálně se oddlužila. Omezuje také osobní rizika manažerů a majitelů, posílená novými pravidly správy korporací. Kromě jistoty legálního řešení a odstranění rizika zvýhodňování některých věřitelů se v reorganizaci vyjasní okruh sporných závazků firmy prostřednictvím soudního přezkumu pohledávek, odstraní se rizika neznámých závazků ze směnek a jiných kostlivců ve skříni, omezí se rizika pozdějších sporů a získávají se daňové výhody.

Pro úspěch reorganizace u českých soudů nestačí standardizované ekonomické a právní znalosti. Je to sofistikované řešení, které vyžaduje týmovou práci a zapojení expertů

může být zajímavý pro banky. Investor jako nabyvatel pohledávek zase má kontrolu nad způsobem provedení reorganizace. Hlavní kouzlo je v tom, že ve finále získá oddluženou korporaci. Schválením reorganizačního plánu totiž zaniknou všechny staré závazky, které v něm nejsou uvedeny.

E15: Ví se o vás, že jste expert právě na soudní reorganizace podniků. Pracujete na nejvýznamnějších případech v České republice. Můžete na základě praktických zkušeností shrnout, co považujete za nejdůležitější pro to, aby byla reorganizace úspěšná?

Potřebujete tři věci. Tou první jsou praktické zkušenosti s krizovým řízením pracovního kapitálu. Jde o efektivní práci s oběžným majetkem a krátkodobými závazky korporace v režimu insolvenčního práva. Druhou věcí je přijetí faktu, že reorganizace insolventního podniku může legálně probíhat jedině v rámci insolvenčního řízení. Když řízení probíhá u českého soudu, musíte mít národní právní znalosti a dobře znát reálnou praxi českých soudů. Podle českých předpisů platí, že můžete mít v řízení jen jednoho právního zástupce. A z toho plyne třetí důležitá věc, která se podceňuje nejvíc. Odbornost a praktické zkušenosti advokáta, kterého pověříte zastupováním, ovlivní zásadně výsledek reorganizace. Čas a kvalifikovaný postup je v reorganizaci klíčový. Nejen podnikovým právníkům korporací, ale i širěji zaměřeným advokátním kancelářím prospěje, když svůj tým doplní o zkušeného specialistu pro insolvenční proces. Těch není v České republice mnoho. Než jej vyberete, ptejte se na jeho konkrétní zkušenosti. Ptejte se na konkrétní řízení, ve kterých zastupoval, a ověřte si to v insolvenčním rejstříku. Pro úspěch reorganizace u českých soudů nestačí standardizované ekonomické a právní znalosti. Je to sofistikované řešení, které vyžaduje týmovou práci a zapojení expertů.

Petr Zálanský

Akvizice podniku v konkurzu představuje jedinečnou investiční příležitost

Konkurz je sice označován jako likvidační způsob řešení úpadku, avšak ani v konkurzu nemusí vše končit a naopak konkurz může představovat unikátní investiční příležitost pro připraveného a informovaného investora.

V konkurzu provozuje podnik insolvenční správce. V případě, že je provoz možné udržet alespoň po přechodnou dobu v černých číslech, je to jeho prioritou. Zpeněžení běžícího podniku (going concern) totiž přináší vyšší uspokojení než likvidace jednotlivých mrtvých aktiv. Při dobré konstelaci okolních faktorů (snížení nákladů, udržení zakázek, dostatek pracovního kapitálu, loajalita zaměstnanců a podobně) je možné i v insolvenční správce provozovat podnik ziskově. Veškeré staré předinsolvenční závazky jsou totiž „zmrazené“ k okamžiku rozhodnutí o úpadku. Věřitelé již nemohou své pohledávky nijak aktivně vymáhat, ale musí je přihlásit do insolvenčního řízení a vyčkat jejich poměrného uspokojení v rozvrhu výtěžku zpeněžení. Paradoxně se tak podnik v konkurzu může znovu nadechnout a provozně se oprostit od břemen závazků, které ho až dosud stahovaly ke dnu.

Podnik ovšem v konkurzu není provozován za účelem dlouhodobého dosahování zisku, ale za účelem přípravy prodeje. To se děje buď veřejnou dražbou, nebo ve výběrovém řízení, organizovaném insolvenčním správcem pod dohledem věřitelského orgánu a soudu. Pro investory představuje akvizice podniku z insolvenčního řízení jedinečnou příležitost, která se jinde nenaskýtá. Podle insolvenčního zákona totiž platí, že podnik se prodává bez starých závazků, tedy „oddlužený“. To zaručuje unikátní právní jistotu. Odpadá riziko kostlivců ve skříní



Foto profimedia.cz

v podobě neznámých, zatajených či neidentifikovaných závazků, které by mohly investici znehodnotit. Proto není zapotřebí provádět podrobnou právní due diligence, která je jinak nezbytná při standardních M&A transakcích. Tato skutečnost významně snižuje náklady akvizice. V podstatě postačí, když si investor udělá business due diligence v tom směru, zda je podnik pro něj životaschopný a má předpoklady pro růst a zvyšování své hodnoty.

Výhodou je i to, že podnik je nabýván z rukou insolvenčního správce, jenž je nezávislý na vlastnících, kteří přivedli korporaci k úpadku. Je zajisté rychlejší koupit cizí aktiva v konkurzu, než je sám vytvářet. Při akvizici podniku v konkurzu nedochází ke vstupu investora do kapitálové struktury insolventní korporace. Nehrozí tudíž reputační riziko spojené s insolvenční. Naproti tomu ochranné známky a jiné duševní vlastnictví, které může být nositelem pozitivní pověsti, přechází spolu s podnikem.

Proces akvizice v konkurzu má své pevné kontrolní mechanismy,

a je tudíž maximálně transparentní. Jelikož jde vždy o prodej v tísní (dlouhodobé provozování podniku není úkolem správce), ceny tomu odpovídají a jsou relativně nízké. Co se týče investičního doporučení,

pak nezbyvá než říci: Investujte do akvizice v konkurzu, jde o unikátní, bezpečnou a výhodnou investici.

Adam Sigmund,
partner advokátní kanceláře
Žižlavský

A140001973

inzerce

ZIZLAVSKÝ

Advokátní kancelář - Insolvenční správci

Insolvence a restrukturalizace korporací

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz